

Egzamin kwalifikacyjny 2026
Kolegium Nauk Prawnych oraz Ekonomii i Finansów Szkoły
Doktorskiej - część ustna
Specjalność: Historia państwa i prawa oraz prawo rzymskie

I. Historia państwa i prawa polskiego

1. Zasada senioratu w polskiej monarchii patrymonialnej.
2. Immunitety i ich podział w polskiej monarchii patrymonialnej.
3. Korona Królestwa Polskiego.
4. Przywileje szlacheckie w polskiej monarchii stanowej.
5. Urzędy centralne w polskiej monarchii stanowej.
6. Pacta conventa i artykuły henrykowskie.
7. Kompetencje Sejmu Walnego w okresie Rzeczypospolitej szlacheckiej.
8. Unia polsko-litewska z 1569 r. (unia lubelska).
9. Trybunał Koronny i Litewski.
10. Rada Nieustająca.
11. Król i Straż Praw w Konstytucji 3 Maja.
12. Rada Stanu w Księstwie Warszawskim.
13. Namiestnik Królestwa Polskiego (Kongresowego).
14. Instytucje autonomii galicyjskiej (Sejm Krajowy i Wydział Krajowy).
15. Akt z 5 listopada 1916 r.
16. Mała konstytucja z 20 lutego 1919 r.
17. Sejm w konstytucji z 17 marca 1921 r.
18. Nowela sierpniowa z 1926 r.
19. Pozycja ustrojowa prezydenta w konstytucji z 23 kwietnia 1935 r.
20. Struktura sądów powszechnych w okresie międzywojennym.
21. Organy Polskiego Państwa Podziemnego w latach 1939-1944.
22. Ograniczenia własności w prawie rzeczowym dawnej Polski.
23. Sposoby utwierdzania (umacniania) umów w prawie zobowiązań dawnej Polski.
24. System kompozycyjny w prawie karnym dawnej Polski.
25. Zbiór praw sądowych Andrzeja Zamoyskiego z 1778 r.
26. Źródła prawa cywilnego w Księstwie Warszawskim.
27. Źródła prawa karnego w Królestwie Polskim (Kongresowym).
28. Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej (1919-1939) - skład, struktura i kompetencje.
29. Zasady polskiej procedury karnej z 1928 r.
30. Zasady polskiej procedury cywilnej z 1930 r.
31. Zasady polskiego kodeksu karnego z 1932 r.
32. Zasady polskiego kodeksu zobowiązań z 1933 r.
33. Zasady polskiego kodeksu handlowego z 1933 r.

II. Powszechna historia państwa i prawa

34. Zasady obsadzania urzędów i wyżsi urzędnicy w okresie republiki rzymskiej.
35. Powstanie i ogólna charakterystyka stosunku lennego.
36. Znaczenie i ogólna charakterystyka Wielkiej Karty Swobód.
37. Zgromadzenia i urzędy stanowe w wybranych państwach europejskich.
38. Organizacja i uprawnienia parlamentu angielskiego w okresie monarchii stanowej.

39. Spory pomiędzy papieżami a cesarzami niemieckimi w okresie Średniowiecza.
40. Stan szlachecki w Niemczech w okresie monarchii stanowej.
41. Uzasadnienie i ograniczenia władzy absolutnej we Francji.
42. Reformy ustrojowe cara Piotra I.
43. Przemiany ustrojowe w Anglii w latach 1603-1689.
44. Ustrój Francji w okresie rządów Jakobinów.
45. Ustrój Francji w okresie rządów Napoleona Bonaparte.
46. Zasady i znaczenie francuskiej karty konstytucyjnej z 1814 r.
47. Istota systemu rządów prezydenckich na przykładzie USA.
48. Prawne formy zjednoczenia państw niemieckich w XIX i XX w.
49. Reformy Steina i Hardenberga w Prusach.
50. Powstanie i ustrój Austro-Węgier.
51. Reformy ustrojowe cara Aleksandra II.
52. Najważniejsze akty ideologiczno-prawne w okresie rewolucji bolszewickiej
53. Ustrój ZSRR według konstytucji z 1936 r.
54. Cechy charakterystyczne prawa feudalnego.
55. Pojęcie własności feudalnej.
56. *Leges romanae barbarorum a leges barbarorum.*
57. Powstanie i charakterystyka Ruskiej Prawdy.
58. System *common law* i *equity law* (powstanie i różnice).
59. Powstanie i znaczenie Zwierciadła Saskiego.
60. Źródła prawa miejskiego w Niemczech w okresie Średniowiecza.
61. Recepcja prawa rzymskiego w Niemczech.
62. Powstanie i znaczenie *Constitutio Criminalis Carolina*.
63. Cechy charakterystyczne procesu inkwizycyjnego.
64. Austriackie kodyfikacje karne oświeceniowe.
65. Źródła prawa i jego rozwój we Francji w okresie monarchii absolutnej.
66. Kodyfikacje prawa cywilnego we Francji w okresie rządów Napoleona Bonaparte.
67. Kodyfikacje prawa karnego we Francji w okresie rządów Napoleona Bonaparte.
68. Kodyfikacje prawa cywilnego w państwach niemieckich w XIX i XX w.
69. Kodyfikacja prawa w II Rzeszy Niemieckiej.
70. Powstanie i znaczenie BGB.
71. Reformy i kodyfikacje prawa w Rosji w XIX i XX w.

III. Prawo rzymskie

72. Pojęcie i podziały prawa
73. Etapy rozwoju prawa rzymskiego
74. Uchwały senatu
75. Pretor i jego edykt
76. Jurysprudencja rzymska
77. Konstytucje cesarskie
78. Kodyfikacja Justyniana
79. Rozwój historyczny procesu rzymskiego
80. Egzekucja osobista i majątkowa
81. Środki ochrony pozaprosesowej
82. Zdolność prawna i jej wymogi
83. Zdolność do czynności prawnych
84. Zawarcie i rozwiązanie małżeństwa
85. Władza ojcowska

86. Istota i rodzaje, skutki prawne i ochrona posiadania
87. Rodzaje własności rzymskiej
88. Pochodne i pierwotne sposoby nabycia własności
89. Ochrona prawa własności
90. Służebności gruntowe i osobiste
91. Dzierżawa wieczysta
92. Rodzaje zastawu
93. Pojęcie zobowiązania; podziały zobowiązań
94. Umocnienie zobowiązań; zmiana podmiotów zobowiązania; umorzenie zobowiązań
95. Pojęcie i rodzaje kontraktów realnych i konsensualnych
96. Pacta i ich rodzaje
97. Zobowiązania jak gdyby z kontraktów
98. Delikty prawa cywilnego i prawa pretorskiego
99. Zobowiązania jak gdyby z deliktów
100. Pojęcie i rodzaje dziedziczenia